

Voorbeelden van procesevaluatie, kijkwijzers en ondersteunende schema's voor vaardigheden ...

A) Spreekvaardigheid

Spreekschema

INLEIDING:

Welkom aan de luisteraar.
Waar bevindt de luisteraar zich?
Wat is er met het blote oog te zien?

MIDDEN:

Wat is de functie van die plaats?
Wie werkt daar? Wat doet die persoon? die plaats te kennen?
Structuurwoorden: ten eerste, tenslotte,
Wie komt daar vaak?
Is er een korte anekdote aan de plaats verbonden?
Waarom is het interessant voor de luisteraar om bovendien, daarnaast, daarenboven, vervolgens,
ten tweede, als laatste, dan ...

SLOT:

Afscheid nemen van de luisteraar.
Kort vertellen welke plaatsen in de buurt ook te vinden zijn.
Uitleggen hoe ze ook over die plaatsen meer te weten komen.

	NAAM SPREKER: NAAM OBSERVANT: AANDACHTSPUNT SPREKER:			
	Criteria Museumbezoek	ja	nee	bemerkingen
1	<i>Correct</i> - Zijn de gegevens over het museum juist? - Is de info over het kunstwerk juist? - Is het taalgebruik zuiver?			
2	<i>Duidelijk</i> - Is de uiteenzetting gestructureerd? - Is de commentaar op het kunstwerk kritisch onderbouwd?			
3	<i>Gepast</i> - Is er aandacht voor de jongeren in het betoog? - Is de (visuele) ondersteuning een meerwaarde?			
4	<i>Aantrekkelijk</i> - Is het geheel boeiend verteld? - Is er visuele ondersteuning? - Is er voldoende afwisseling tussen sprekers?			
	Eindevaluatie - eigen indruk van de spreker: - globale beoordeling van de observant:			/10

KIJKWIJZER					
SPREKEN					
INHOUD					
Je begrijpt alles wat gezegd wordt.	--	-	+/-	+	++
Het spreekdoel is duidelijk.	--	-	+/-	+	++
Je hoort voldoende informatie over de plaats.	--	-	+/-	+	++
STRUCTUUR					
De opbouw is vloeiend. (niet van de hak op de tak springen, niet te verwarrend)	--	-	+/-	+	++
In de inleiding hoor je een welkomstbericht, de naam van de plaats	--	-	+/-	+	++
In het slot hoor je welke plaatsen daar nog in de buurt liggen en wat je moet doen om de informatie over een andere plaats te horen.	--	-	+/-	+	++
Je gebruikt structuuraanduiders: ten eerste, tenslotte, vervolgens, bovendien, daarnaast, daarom, ...	--	-	+/-	+	++
TAALGEBRUIK					
Je gebruikt Standaardnederlands.	--	-	+/-	+	++
Het woordgebruik past bij het onderwerp.	--	-	+/-	+	++
Je gebruikt het juiste taalregister.	--	-	+/-	+	++
SPREEKTECHNIEK					
Je spreekt niet te langzaam of te vlug.	--	-	+/-	+	++
Je articuleert duidelijk.	--	-	+/-	+	++
Je spreekt voldoende luid.	--	-	+/-	+	++
	--	-	+/-	+	++
	--	-	+/-	+	++

Evaluatie bordschema/ de visuele presentatie/ ...

Er is duidelijk over het schema/ de visuele presentatie nagedacht.	Er werd te weinig over het schema / de visuele presentatie nagedacht, want het komt rommelig over.	Er werd niet over het schema/ de visuele presentatie nagedacht. Het is een grote chaos op het bord.
Het schema/ de visuele presentatie is gestructureerd, duidelijk. (kleur, verbanden, ...)	Het schema/ de visuele presentatie is niet altijd even gestructureerd en duidelijk.	Het schema/ de visuele presentatie biedt geen structuur: geen kleur, geen verbanden
De opbouw van het schema/ de visuele presentatie ondersteunt wat verteld wordt.	De opbouw van het schema/ de visuele presentatie komt niet altijd overeen met wat verteld wordt. Soms staat er al iets dat nog niet is gezegd of soms wordt het te traag aangevuld.	Het schema/ de visuele presentatie komt helemaal niet overeen met wat verteld wordt.
Het schema/ de visuele presentatie biedt voldoende informatie om achteraf weer te weten waarover het ging.	Sommige interessante dingen die de spreker vermeldde, vind ik niet in het schema/ de visuele presentatie terug.	Het schema/ de visuele presentatie is echt basic en biedt te weinig informatie om nog te weten wat erbij verteld werd.
Het schema/ de visuele presentatie is mooi, kleurrijk, met tekeningetjes/ symbolen/ pijlen, prentjes volgens het principe van Visual Harvesting.	Het schema/ de visuele presentatie is mooi, kleurrijk en samenhangend.	Het schema/ de visuele presentatie is slordig, weinig aantrekkelijk.

Compliment over het schema/ de visuele presentatie:

Tip om het schema/ de visuele presentatie nog beter te maken:

Wat neem ik hieruit mee voor een volgende visuele presentatie?

B) Schrijfvaardigheid

KIJKWIJZER CRITERIA LEZERSBRIEF	JA	NEE
Correctheid 1 Is de tekst logisch opgebouwd? 2 Is de woordkeuze correct? 3 Vermijd je omslachtige formuleringen? 4 Heb je aandacht besteed aan correcte interpunctie? 5 Heb je de spellingcontrole gebruikt?		
Duidelijkheid 1 Is de tekst helder gestructureerd? 2 Bevat de tekst voldoende structuuraanduiders? 3 Is je tekst duidelijk gemaakt met titels, tussenkoppen, tabellen, alinea's ...? 4 Gebruik je woorden die de lezer kent (i.p.v. vakjargon)?		
Aantrekkelijkheid 1 Is er voldoende afwisseling in zinsbouw? 2 Gebruik je een rijke en gevarieerde taal? 3 Gebruik je een goede inleiding? 4 Gebruik je een gepast besluit? 5 Heeft de tekst nieuwswaarde?		
Gepastheid 1 Gebruik je consequent het gekozen taalregister? (u/jullie, afstandelijkheid/emotioneel) 2 Is de toon aan het lezerspubliek aangepast? (de krantenlezer, de ouders, de leerlingen, de directie, de leraren ...)		

Kijkwijzer voor leerlingen: Welke criteria kun je gebruiken?**Criteria i.v.m. duidelijkheid**

- 1 Gebruik ik woorden die de lezer/luisteraar kent?
- 2 Is de zinsbouw duidelijk?
- 3 Heb ik in elke alinea de kern duidelijk verwoord?
- 4 Gebruik ik voldoende signaalwoorden?
- 5 Bevat de tekst alle informatie die de lezer/luisteraar nodig heeft?

Criteria i.v.m. correctheid

- 1 Gebruik ik de juiste spelling/ de standaarduitspraak?
- 2 Is de woordkeuze correct?
- 3 Is de interpunctie correct?
Zijn de pauzes en de intonatie correct?
- 4 Is de tekst logisch opgebouwd?
- 5 Zijn de tekstdelen samenhangend?

Criteria i.v.m. aantrekkelijkheid

- 1 Gebruik ik vooral actieve zinnen?
- 2 Is er voldoende afwisseling in de zinsbouw?
- 3 Gebruik ik een rijke en gevarieerde taal?
- 4 Heb ik een goede inleiding en een passend besluit?
- 5 Formuleer ik mijn gedachten positief?

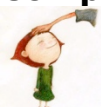
Criteria i.v.m. gepastheid

- 1 Gebruik ik consequent het gekozen taalregister?
- 2 Bouw ik de tekst positief beleefd op?
- 3 Is de zinsbouw niet te kinderlijk eenvoudig of te breedsprakerig?
- 4 Weet de lezer/luisteraar duidelijk wat ik van hem wil?
- 5 Houd ik voldoende rekening met de achtergrond van de lezer/luisteraar?

Evaluatie spreken

Spreekt duidelijk, articuleert goed.	Spreekt duidelijk, maar met een paar heel opvallende West-Vlaamse klanken.	Spreekt binnensmonds, onduidelijk of erg dialectisch.
De intonatie is aangenaam om naar te luisteren.	De intonatie is soms wat onnatuurlijk, maar de spreker laat wel variatie in zijn stem horen.	De intonatie is eentonig, een beetje saai om naar te blijven luisteren/ zeer onnatuurlijk.
De lichaamstaal is open, uitnodigend en ondersteunt wat verteld wordt.	De lichaamstaal is iets te gesloten, statisch of ondersteunt te weinig wat verteld wordt.	De lichaamstaal is erg onnatuurlijk/ zenuwachtig/ wriemelen met handen/ gesloten (armen gekruist, volleybalspeler, handenwringen)
De structuur wordt duidelijk gemaakt tijdens het spreken.	De structuur mag iets meer duidelijk gemaakt worden tijdens het spreken. (bijv. door het gebruik van signaalwoorden)	Spreekt onsamenhangend, weinig gestructureerd, is moeilijk te volgen.
Oogcontact is oké.	Meer oogcontact mag.	Oogcontact wordt volledig vermeden.
Spreekt op een aangenaam tempo, is makkelijk te volgen.	Spreekt redelijk snel/ iets te traag.	Spreekt zo snel dat ik niet kan volgen/ spreekt zo traag dat ik er nerveus van word.

Compliment voor de spreker:

Tip voor de spreker:

Wat neem ik hieruit mee voor een volgende spreekopdracht?

C) Procesevaluatie van de taalvaardigheden

Je vindt hieronder voor elke vaardigheid een vorderingsfiche.

VORDERINGSFICHE SPREKEN	INHOUD					CREA		TAALGEBRUIK			TAALZORG					HOUDING			PUNTEN
	Vorbereiding	Opdracht volbracht	Opbouw	Publiekgericht	...	Creativiteit	...	Woordkeuze	Formulering zinnen	Publiekgericht	Articulatie	AN	Intonatie	Tempo	Volume	Stopwoordjes	Spreekdurf	Oogcontact	
<p>We letten extra op TITEL OEFENING:</p> <p>... .. / ... .. / ... ..</p> <p>Toelichtingen en tips:</p>																			
<p>We letten extra op TITEL OEFENING:</p> <p>... .. / ... .. / ... ..</p> <p>Toelichtingen en tips:</p>																			
<p>We letten extra op TITEL OEFENING:</p> <p>... .. / ... .. / ... ..</p> <p>Toelichtingen en tips:</p>																			

VORDERINGSFICHE SCHRIJVEN	TAALBESCHOUWING					CREA		ATTITUDES			PRODUCT: structuur					PRODUCT: inhoud			PUNTEN
	Gepast taalgebruik	Zinnen	Woordkeuze	Fouten uit lijst schrijftips	...	Creativiteit	...	Netheid	Aandacht voor spelling	...	Gepaste titel	Opbouw: I-M-S	Verbanden / Alinea's	...	structuur-aanduiders	Lay-out	Opdracht volbracht	Gepast: doel, ontvanger, ...	
<p>We letten extra op TITEL OEFENING:</p> <p>... .. / ... .. / ... ..</p> <p>Toelichtingen en tips:</p>																			
<p>We letten extra op TITEL OEFENING:</p> <p>... .. / ... .. / ... ..</p> <p>Toelichtingen en tips:</p>																			
<p>We letten extra op TITEL OEFENING:</p> <p>... .. / ... .. / ... ..</p> <p>Toelichtingen en tips:</p>																			

VORDERINGSFICHE LUISTEREN/KIJKEN

	Datum	Titel oefening	Luisterstrategie/opdracht	Opmerkingen	Cijfer
1				Wat zul je eraan doen?	
2				Wat zul je eraan doen?	
3				Wat zul je eraan doen?	
4				Wat zul je eraan doen?	
5				Wat zul je eraan doen?	
6				Wat zul je eraan doen?	

VORDERINGSFICHE LEZEN

	Datum	Titel oefening	Leesstrategie/opdracht	Opmerkingen	Cijfer
1				Wat zul je eraan doen?	
2				Wat zul je eraan doen?	
3				Wat zul je eraan doen?	
4				Wat zul je eraan doen?	
5				Wat zul je eraan doen?	
6				Wat zul je eraan doen?	

D) Zichzelf inschatten

Voor het lezen van de tekst	Na het lezen van de tekst	Lees hoofdstuk nummer
- Ik lees vlot. Ik kan wel een stevige en redelijk moeilijke tekst aan. Ik heb geen moeite met lange, ingewikkelde zinnen.	- Ik las deze tekst vlot. Ik kan wel een stevige en redelijk moeilijke tekst aan. Ik heb geen moeite met lange, ingewikkelde zinnen.	2.2 2.3 2.5 2.6
- Ik lees vlot. Als het echter te wetenschappelijk wordt, lukt het wel als het onderwerp me interesseert. Anders moet ik wel wat moeite doen om me te blijven concentreren	- Ik las deze tekst vlot. Het lukte me vooral omdat het onderwerp me ergens wel interesseert. Soms moest ik wel een beetje moeite doen om me te concentreren.	2.2 2.3 2.5 2.6
- Ik lees vlot. Als het echter te wetenschappelijk wordt, moet ik veel moeite doen om me te concentreren op de tekst.	- Ik las de tekst vlot. Ik moest voor sommige stukken wel moeite doen om me te blijven concentreren op de tekst. Het onderwerp interesseerde me ook minder. Ik vermoed dat dit de reden was.	2.3 2.5 2.7 3.4
- Ik lees vlot. Als er te veel moeilijke woorden en te lange zinnen in een tekst staan, haak ik soms wel af. Het kost me moeite om dan door te zetten.	- Ik lees normaal wel vlot, maar nu was het moeilijker. Er stonden in deze tekst echter te veel moeilijke woorden en te lange zinnen. Daardoor haakte ik af en kostte het me heel veel moeite om door te gaan met lezen.	2.7 2.3 3.4
- Ik lees niet zo vlot. Anderen lezen sneller dan ik. Ik onthoud wel goed wat ik gelezen heb.	- Ik lees niet zo vlot. Anderen lezen sneller dan ik. Ik heb wel goed onthouden wat ik gelezen heb.	2.7 2.4
- Ik lees niet vlot. Anderen lezen sneller dan ik en ik onthoud moeilijk wat ik gelezen heb.	- Ik lees niet vlot. Anderen lezen sneller dan ik en ik had moeite om me te concentreren en om te onthouden wat ik las.	2.4 2.8 2.1
- Ik heb een hekel aan lezen. Zeker als het ingewikkelde teksten zijn, haak ik af. Ik weet na het lezen van een tekst soms helemaal niet meer wat er in stond.	- Ik heb een hekel aan lezen. Zeker als het zo'n ingewikkelde tekst is als deze. Ik wist na het lezen van de tekst helemaal niet meer wat er in stond.	2.8 2.1
Ander:	Ander:	